

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobkyně: **Z. V.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 10. 2015, č. j. MPSV-UM/27690/15/9S-MSK, o žádosti žalobkyně o ustanovení zástupce z řad advokátů pro podání kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. 3. 2016, č. j. 18 Ad 65/2015 - 20, a zastupování v řízení o ní a osvobození od soudních poplatků,

t a k t o :

Žádost žalobkyně o ustanovení zástupce z řad advokátů pro podání kasační stížnosti a zastupování v řízení o ní a osvobození od soudních poplatků **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Dne 10. 3. 2016 vydal Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) rozsudek uvedený v záhlaví tohoto usnesení, kterým byla zamítnuta žaloba žalobkyně. Přípisem ze dne 4. 5. 2016 požádala krajský soud o ustanovení zástupce z řad advokátů pro podání kasační stížnosti a řízení o ní a o osvobození od soudních poplatků. Tento přípis spolu se soudním spisem zaslal krajský soud Nejvyššímu správnímu soudu.

[2] Svoji žádost žalobkyně odůvodnila složitostí řízení, zdravotním stavem a nemajetností.

[3] Podle § 35 odst. 8 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), předseda senátu může ustanovit zástupce z řad advokátů pouze v případě navrhovatele, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv.

[4] Předpoklady osvobození od soudních poplatků stanoví § 36 odst. 3 s. ř. s., podle kterého platí, že *„účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly. Přiznané osvobození se vztahuje i na řízení o kasační stížnosti.“*

[5] Na základě citovaného ustanovení lze přiznat účastníkovi řízení individuální osvobození od soudních poplatků při kumulativním splnění následujících podmínek: (1.) účastník požádal o osvobození, (2.) jeho návrh není zjevně neúspěšný, a (3.) účastník doložil nedostatek prostředků. Pro přiznání osvobození od soudních poplatků v plném rozsahu nadto musí být dány zvlášť závažné důvody. Na těchto podmínkách nic nemění ani to, že je žalobkyně od soudních poplatků osvobozena *ex lege*.

[6] S ohledem na shora uvedené se Nejvyšší správní soud zabýval nejprve podmínkou uvedenou na druhém místě, tedy posouzením, zda návrh samotný není zjevně neúspěšný, a to aniž by žalobkyni vyzýval k doložení jejích osobních, majetkových a výtěžkových poměrů.

[7] Podle § 106 odst. 2 s. ř. s. kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů od doručení rozhodnutí, proti němuž směřuje, o čemž byla žalobkyně v rozsudku řádně poučena. Dle § 40 odst. 2 s. ř. s. lhůta určená podle týdnů končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Žalobkyně žádá o ustanovení zástupce z řad advokátů pro podání kasační stížnosti proti shora uvedenému rozsudku krajského soudu, který ji byl doručen v pondělí 18. 4. 2016. Lhůta pro podání kasační stížnosti proti tomuto rozsudku tak uplynula v pondělí 2. 5. 2016. Žalobkyně však podala žádost o ustanovení zástupce z řad advokátů a osvobození od soudních poplatků k poštovní přepravě až ve středu 4. 5. 2016. Stejným dnem je i datován podaný přípis. Uvedené podání tak nemohlo mít vliv na stavení lhůty pro podání kasační stížnosti ve smyslu § 35 odst. 8, předposlední věty, s. ř. s., neboť tato lhůta již uplynula. Zmeškání lhůty pro podání kasační stížnosti nelze prominout (§ 106 odst. 2, věta třetí, s. ř. s.), kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu by proto v případě jejího podání byla opožděná.

[8] Pojem „*zjevně neúspěšný návrh*“ obsažený v § 36 odst. 3 s. ř. s. není v tomto zákoně blíže upřesněn. Nejvyšší správní soud ve své judikatuře dovodil, že zjevná neúspěšnost návrhu by měla být zjištělná bez pochyb, měla by být nesporná a naprosto jednoznačná bez toho, aby bylo nutné provést dokazování. Takovým „*zjevně neúspěšným návrhem*“ může být např. opožděně podaná žaloba či kasační stížnost, návrh na prominutí zmeškání zákonné lhůty, kterou nelze prominout, nebo návrh, který je výslovně vyloučen z meritorního přezkoumání (obdobně viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2006, č. j. 4 Ads 19/2005 – 105, publ. pod č. 909/2006 Sb. NSS, ze dne 10. 9. 2008, č. j. 9 As 97/2007 – 29, nebo ze dne 29. 6. 2011, č. j. 1 As 51/2011 - 135).

[9] Tyto podmínky jsou splněny i v nyní posuzovaném případě. Skutečnost, že kasační stížnost, pro jejíž podání a zastupování v řízení o ní se žalobkyně domáhá ustanovení advokáta a osvobození od soudních poplatků, byla opožděná, je bez dalšího zjevná z doručených podání a obsahu spisu krajského soudu. Zjevná neúspěšnost případně podané kasační stížnosti tak byla okamžitě zjištělná, jednoznačná a nezávislá na provedení dokazování.

[10] Soud proto uzavírá, že kasační stížnost, pro jejíž podání a zastupování v řízení o ní se žalobkyně domáhala ustanovení advokáta a osvobození od soudních poplatků, by byla zjevně neúspěšným návrhem ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s., proto ve věci nebyly naplněny předpoklady, aby byla žalobkyně osvobozena od soudních poplatků. Z tohoto důvodu nebyly naplněny ani podmínky pro ustanovení zástupce v řízení o kasační stížnosti (§ 35 odst. 8 s. ř. s.), a soud proto žádost o ustanovení advokáta zamítl.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. června 2016

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu